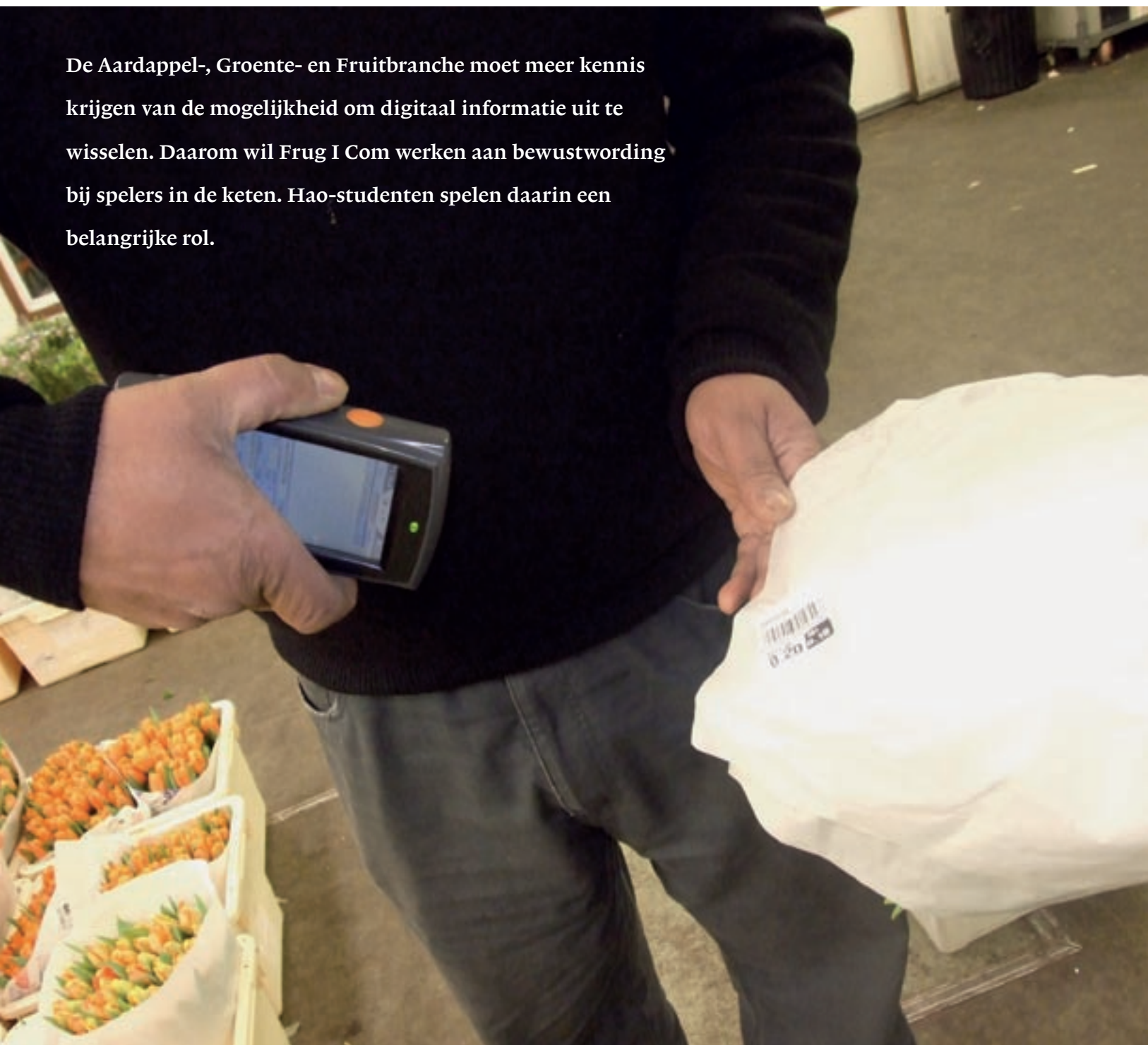

Meer bewustzijn over keteninformatie, ook in het onderwijs **Project als begin van een proces**

De Aardappel-, Groente- en Fruitbranche moet meer kennis krijgen van de mogelijkheid om digitaal informatie uit te wisselen. Daarom wil Frug I Com werken aan bewustwording bij spelers in de keten. Hao-studenten spelen daarin een belangrijke rol.

“Het verbaasde me dat er nog zo weinig digitaal gewerkt wordt in de AGF-branche”, vertelt studente Kim Fokke (22). Als vierdejaarsstudente Logistiek en Technische Vervoerskunde bij Hogeschool Inholland Delft heeft ze in november 2006 op de Hortifair aan belangstellenden informatie gegeven over het Frug I Com-project. Ze ontdekte er dat digitalisering soms erg ver van de mensen af staat. Zo ontmoette ze een tomatenteler die niet eens in staat was om het toegangsbewijs voor de beurs via internet op te halen. Zijn vrouw moest dat voor hem doen. Ze vindt dat tekenend voor de AGF-branche: “Wat in andere branches heel gewoon is, gebeurt hier nog niet. Het gaat best ouderwets.” Ze denkt dat het wel belangrijk is als het gaat om voedselveiligheid. Met een digitaal coderingssysteem kun je heel snel volgen waar een product zich bevindt en hoe het transport plaatsvindt.

Stroperig

De ervaringen van Kim staan niet op zichzelf. Uit onderzoek blijkt dat de AGF-branche redelijk onbekend is met digitale communicatie. Dat was ook de

aanleiding waarom bedrijven in 2004 het initiatief namen daar middels een stichting Frug I Com wat aan te doen (zie kader). In een virtuele en fysieke werkplaats moeten de informatiestromen in de sector worden geoptimaliseerd. Hao-studenten spelen een rol in de bewustwording van de spelers in de keten: telers, handelsbedrijven, ict-bedrijven. Ze geven voorlichting, zoals Kim deed op de Hortifair en gaan dit voorjaar bedrijven bezoeken.

“Misschien kunnen we onze doelen veel sneller bereiken met andere partners dan onderwijsinstellingen,” vertelt Harrij Schmeitz, coördinator van Frug I Com, “maar we willen onderwijs er perse bij betrekken.” Schmeitz, die al zijn hele loopbaan werkt op het raakvlak van ketens en informatica, vertelt dat hij een paar jaar geleden zes weken lang verschillende bedrijfskundestudenten als privé chauffeur had toen hij een gebroken been had. Tijdens de gesprekken met die studenten ontdekte hij dat de studenten in hun opleiding vrijwel niets meekrijgen over keteninformatie. Cees Schoenmakers, vanuit het AGF-groot-handelsfonds betrokken bij het project, hecht belang aan een bestendige samenwerking voor de toekomst: “De hao-studenten zijn de ondernemers van de toekomst. We willen daarom dat het een onderdeel wordt van de opleiding.”

Die samenwerking met het onderwijs is wel eens lastig, zegt lector Woody Maij-

ers. Hij dringt er bij het management van de hogescholen op aan dat er ruimte komt, en dat het past in de opleiding. Inschakelen van studenten is niet zo lastig, vindt hij, maar je moet er tegelijkertijd ook voor zorgen dat de studenten de juiste competenties halen. Ook Inholland-docent Ben Bentvelzen vindt de samenwerking wel lastig omdat hij te maken heeft met een vaste planning. Zijn studenten werken in perioden van tien weken. Het Frug I Com project heeft zijn eigen tempo. Bovendien is het een gecompliceerd project omdat er zoveel partners meepraten. “Dat maakt het project soms stroperig.”

Horizon

Toch werkt hij met plezier mee aan het project, want het levert veel op. Door hun bijdrage aan de Hortifair maakten zijn studenten kennis met heel veel spelers uit de AGF-keten. Ze discussieerden met hen en ontdekten zo wat het belang van keteninformatie is. “Het had een enorme impact, meer dan ik verwacht had. Het stimuleert enorm.” “Die discussies met mensen uit de bedrijven maakte het allemaal zeer realistisch,” zegt studente Kim, die meewerkte aan de beurs, “als je er alleen over leest of hoort, staat het toch verder van je af.” Kennismaking met e-business en keteninformatie zit wel in de opleidingen, vertelt Bentvelzen, maar het blijft vaak beperkt tot kennismaking met het

Door versproducten in de keten digitaal te volgen, kun je kosten besparen. Maar het gebeurt nog te weinig

Ketenwinst

In de Aardappel-, Groente- en Fruitsector (AGF-sector) is het mogelijk om een versproduct elektronisch te volgen in de verschillende schakels in de keten van kweker tot afnemer, maar het gebeurt nog nauwelijks. De technische mogelijkheden zijn er: digitale communicatie is mogelijk met een standaard coderingssysteem (GS1), maar de sector gebruikt deze standaard nog nauwelijks. Men is onbekend met elektronische gegevensuitwisseling, terwijl het kosten kan besparen. Het kan over-

schotten en tekorten signaleren en het afgeven van voedselveiligheids garanties vereenvoudigen. De Frug I Com-werkplaats wil daar wat aan doen.

In de werkplaats werken hogescholen, kennisinstellingen en bedrijfsleven samen: Hogeschool Inholland Delft, HAS Den Bosch, Wageningen Universiteit&Researchcentrum, Syntens, TNO, GS1, en het AGF-Groothandelsfonds. Frug I Com (Stichting Platform AGF Keteninformatie) is de voortrekker van

het project. Die stichting wordt gedragen door een aantal belangrijke ketenspelers zoals veilingen en groothandelsbedrijven, waarmee het initiatief een draagvlak heeft van meer dan de helft van de Nederlandse markt.

Frug I Com wil in 2008 de volgende resultaten bereiken:

- Ketenacceptatie: 90 procent van de AGF-keten sluit zich aan bij Frug I com en 60 procent gebruikt de standaard.
- Ketenkennis: 90 procent van de

Enorm stimulerend vonden Inholland-studenten en docent Ben Bentvelzens hun voorlichtende rol over het Frugicom-project op de Hortifair in november 2006

thema. “Nu komen ze verder.” Begin februari gaan tweedejaars studenten van de opleidingen Logistiek en Technische Vervoerskunde en Bedrijfskunde & Agribusiness bedrijven bezoeken om de Fresh Digi Scan af te nemen. Met deze scans, ontwikkeld door HAS Kennis

Transfer in opdracht van Frug I Com, kunnen bedrijven berekenen wat de voordelen van digitalisering van de berichtgeving is. Die scans leveren niet alleen interessante informatie op die je kunt gebruiken voor een benchmark, maar zorgen ook voor bewustwording

van bedrijven en studenten. “En niet te vergeten,” zo benadrukt Schmeitz, “ook van de docenten.”

Het project voor de hogeschool duurt een jaar, maar daarna houdt het niet op. “Dan begint het pas”, zegt Schoenmakers. Het is het begin van een proces om ketenoptimalisatie duurzaam in te bedden in de AGF-keten en in het onderwijs. Voor Bentvelzen was dat ook de reden waarom het project aantrekkelijk was. “Het gaat verder dan de horizon van het project.” Hoe je kunt zorgen dat dit een onderdeel wordt van het curriculum, is nu nog niet duidelijk.

De bijdrage van Kim aan het project was wel tijdelijk. Toch heeft het ook voor haar een vervolg. Via een ontmoeting op de Hortifair heeft ze haar stage geregeld. Ze gaat binnenkort stagelopen bij een logistiek adviesbureau bij de veiling in Naaldwijk. □

betrokken personen in de AGF-keten (ICT, logistiek en kwaliteit) kent de beschikbare standaarden.

- Ketenwinst: door het gebruik van berichten dalen de kosten in de keten met minimaal 2 procent.

In de werkplaats, een tweejarig project dat tot 2008 loopt, staan drie aandachtspunten centraal:

- Kennisontwikkeling over de standaard. Hoe pas je de standaard toe? En kun je de toepassing optimaliseren? Die kennisontwikkeling is ook gericht op ict-bedrijven.

- Bewustwording bij de spelers in de keten. Wat is de standaard? Wat kun je ermee? Wat levert het op?
- Communicatie, toepassing en ontsluiting van de kennis. Hoe organiseer je een duurzaam netwerk?

Hao-studenten spelen een rol bij het bewustwordingsproces. Op de Hortifair (november 2006) gaven ze voorlichting. In het voorjaar van 2007 bezoeken studenten van Inholland bedrijven om digiscans af te nemen. Die digiscan is ontwikkeld door HAS Kennistransfer. Woody Majjers, lector voor Integrale

Voedsel- en Productieketens bij de hogeschool Inholland, is als projectmanager betrokken bij de werkplaats. De werkplaats wordt deels gefinancierd door de OCenW-regeling RAAK (Regionale Aandacht en Actie voor Kenniscirculatie) vanuit de Stichting Innovatie Alliantie. De financiering loopt van augustus 2006 tot augustus 2007.

Meer info: www.frugicom.nl en <http://werkplaats.frugicomwerkplaats.nl>